

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

14 ta' Settembru 2017*

"Rinviju għal deciżjoni preliminari – Moviment liberu tal-kapital – Artikolu 63 TFUE – Kamp ta' applikazzjoni – Legiżlazzjoni fiskali ta' Stat Membru – Taxxa fuq il-kumpanniji – Kreditu ta' taxxa – Fond għall-pensjoni – Rifut li jingħata l-benefiċċju tal-kreditu ta' taxxa lill-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq dħul minn investimenti għal dividendi li jorīginaw minn dħul barrani – Interpretazzjoni tas-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774) – Kreditu ta' taxxa miżimum illegalment – Rimedji ġudizzjarji"

Fil-Kawża C-628/15,

li għandha bhala suġġett talba għal deciżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [qorti tal-appell (Inghilterra u Wales) (diviżjoni civili), ir-Renju Unit], permezz ta' deciżjoni tal-11 ta' Novembru 2015, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-24 ta' Novembru 2015, fil-proċedura

The Trustees of the BT Pension Scheme

vs

Commissioners for her Majesty's Revenue and Customs,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn M. Ilešič, President tal-Awla, A. Prechal, A. Rosas (Relatur), C. Toader u E. Jarašiūnas, Imħallfin,

Avukat Ĝenerali: M. Wathélet,

Reġistratur: L. Hewlett, Amministratur Princípali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tad-9 ta' Novembru 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal The Trustees of the BT Pension Scheme, minn M. Gammie, QC, C. McDonnell, barrister, kif ukoll minn N. Hine u R. Collins, solicitors,
- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn S. Simmons u J. Kraehling kif ukoll minn D. Robertson, bħala aġenti, assistiti minn R. Baldry, QC,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal u W. Roels, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: l-Ingliż.

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Generali, ippreżentati fis-seduta tal-21 ta' Diċembru 2016, tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deciżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49 u 63 TFUE.
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn The Trustees of the BT Pension Scheme (iktar 'il quddiem it-“Trustees”) u l-Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (amministrazzjoni fiskali u doganali, ir-Renju Unit) (iktar 'il quddiem il-“Commissioners”), rigward ir-rifut li jiġi rrikonoxxut dritt għal kreditu ta' taxxa għal fond għall-pensjoni, mhux suġġett għat-taxxa fuq id-dhul minn investiment tiegħu, rigward il-ġbir minnu ta' dividendi li jirrappreżentaw dħul ta' origini barranija ta' kumpannija li għandha r-residenza fiskali tagħha fir-Renju Unit.

Il-kuntest ġuridiku

Fuq il-ħlas anticipat tat-taxxa fuq il-kumpanniji (advance corporation tax) u fuq id-dritt għal kreditu ta' taxxa

- 3 Mid-deciżjoni tar-rinvju jirriżulta li, matul il-perijodu msemmi fil-kawża principali, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq applika sistema ta' tassazzjoni msejħha “imputazzjoni parzjali” li skont din, sabiex tiġi evitata t-taxxa doppja ekonomika, meta kumpannija residenti kienet tqassam profitti, parti mit-taxxa fuq il-kumpanniji mħallsa minn din il-kumpannija kienet imputata lill-azzjonisti tagħha.
- 4 Skont din is-sistema ta' imputazzjoni parzjali, meta kumpannija residenti fir-Renju Unit kienet thallas dividendi lill-azzjonisti tagħha, hija kellha tipproċedi, skont l-Artikolu 14 tal-Income and Corporation Taxes Act 1988 (liji dwar it-taxxa fuq id-dħul u l-kumpanniji tal-1988, iktar 'il quddiem l-“ICTA”,) bil-ħlas bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji (*advance corporation tax*, iktar 'il quddiem l-“ACT”) kkalkolata fuq somma ugwali għall-ammont jew għall-valur tat-tqassim imwettaq.
- 5 Tali kumpannija li tqassam kellha d-dritt, skont tqassim imwettaq matul sena finanzjarja specifika, li tpaċi l-ACT imħallsa mill-ammont li hija kienet taxxabbi għalih għal din is-sena finanzjarja skont it-taxxa fuq il-kumpanniji (*mainstream corporation tax*) jew hija setgħet tittrasferixxi, skont il-każ, l-ACT imħallsa kemm fuq sena finanzjarja preċedenti jew sussegwenti, kemm lis-sussidjarji ta' din il-kumpannija, residenti fir-Renju Unit, fejn dawn setgħu ipaċu din it-taxxa fuq l-ammont li huma stess kienu taxxabbi għalih skont it-taxxa fuq il-kumpanniji.
- 6 Il-ħlas tal-ACT mill-kumpannija li tqassam dividendi kien jinkludi kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonist beneficijaru.
- 7 Għalhekk, konformement mal-Artikolu 20 tal-ICTA, azzjonist residenti fir-Renju Unit kien suġġett għat-taxxa fuq id-dħul għal dividendi mħallsa minn kumpannija residenti f'dan l-istess Stat, sa fejn dawn ma kinu speċifikament esklusi mill-ħlas ta' din it-taxxa.
- 8 Meta d-dividendi mħallsa minn kumpannija residenti fir-Renju Unit kienu ġew suġġetti għall-ACT, l-azzjonist beneficijaru residenti f'dan l-istess Stat kelli d-dritt, skont l-Artikolu 231(1) tal-ICTA, għal kreditu ta' taxxa ugħalli għall-ammont tal-ICT imħallsa mill-kumpannija li tqassam.

- 9 Skont l-Artikolu 231(3) tal-ICTA, dan il-kreditu ta' taxxa seta' jiġi dedott mill-ammont dovut mill-azzjonist skont it-taxxa fuq id-dħul relatata mad-dividend jew, meta l-ammont ta' tali kreditu ta' taxxa kien jaqbeż l-ammont tat-taxxa fuq id-dħul dovut mill-azzjonist, dan l-azzjonist seta' jitlob mingħand l-amministrazzjoni fiskali l-ħlas fi flus kontanti ta' ammont li jikkorrispondi ma' dan il-kreditu ta' taxxa.

Fuq is-sistema ta' dividendi ta' dħul barrani (foreign income dividend)

- 10 Qabel l-1 ta' Lulju 1994, meta kumpannija residenti fir-Renju Unit kienet tirċievi dividendi minn kumpannija residenti barra minn dan l-Istat, id-dividendi hekk irċevuti ma kinux ikklassifikati bħala dħul minn investiment eżentat u l-kumpannija beneficijarja ta' dawn id-dividendi ma kellhiex dritt għal kreditu ta' taxxa skont dawn id-dividendi. Skont l-Artikoli 788 u 790 tal-ICTA, hija kienet tibbenefika, jekk kien hemm lok, minn tnaqqis fir-rigward tat-taxxa mhallsa mill-kumpannija li tqassam fl-Istat ta' residenza tagħha, tnaqqis mogħti kemm skont il-leġizlazzjoni fis-seħħ fir-Renju Unit, kemm skont ftehim preventiv tat-taxxa doppja konkluz minnu ma' dan l-Istat l-ieħor.
- 11 Skont il-principju espost fil-punt 4 ta' din is-sentenza, meta kumpannija residenti tar-Renju Unit, li rċeviet dividendi minn kumpannija mhux residenti, tkun qassmet dividendi lill-azzjonisti tagħha stess, hija kellha thallas l-ACT fuq l-ammont tat-tqassim.
- 12 Madankollu, kien frekwenti li t-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta mill-kumpanniji li jirċievu dividendi sinjifikattivi ta' origini barranija tkun insuffiċjenti sabiex tkopri l-ammont tal-ACT imħallsa minn din il-kumpannija. Meta l-ACT dovuta minn kumpannija li tqassam dividendi lill-azzjonisti tagħha kienet oħla mit-taxxa fuq il-kumpanniji li l-kumpannija li tqassam kienet suġġetta għaliha, u meta din l-ACT ma setgħetx tiġi ttrasferita la fuq is-snin finanzjarji preċedenti jew sussegamenti tal-kumpannija li tqassam, u lanqas lis-sussidjarji tagħha, “eċċess” ta’ ACT, li jista’ jirrappreżenta piż finanzjarju li ma jistax jiġi rkuprat, kien jirrizulta fir-rigward ta’ din il-kumpannija.
- 13 Sabiex jippermettu tali kumpanniji jnaqqasu l-effett tal-eċċess ta’ ACT, l-Artikoli 246A sa 246Y stabbilixxew, mill-1 ta' Lulju 1994, sistema msejħa “dividend minn dħul barrani” (*foreign income dividend*, iktar ‘il quddiem l-“FID”). Skont din is-sistema, kumpannija residenti fir-Renju Unit setgħet tagħżel li tqassam lill-azzjonisti tagħha dividend ikklassifikat bħala FID, li fuqu l-ACT kienet dovuta, iżda li kienet tippermetti lil din il-kumpannija, sa fejn id-dividend ikklassifikat bħala FID kien jikkorrispondi mad-dħul ta' origini barranija rċevut, li titlob rimbors gall-ACT mhallsa bħala eċċess (iktar ‘il quddiem is-“sistema FID”).

Fuq il-ġbir tad-dividendi kklassifikati bħala FID minn fond għall-pensjoni mhux suġġett għat-taxxa fuq id-dħul minn investiment tiegħu

- 14 Skont l-Artikolu 246C tal-ICTA, meta azzjonist kien jirċievi dividend ikklassifikat bħala FID, huwa ma kellux dritt għal kreditu ta' taxxa relatati ma' tali dividend. Fil-fatt, skont dan l-artikolu:
- “L-Artikolu 231(1) ma japplikax meta t-tqassim inkwistjoni jikkostitwixxi dividend minn dħul barrani.”
- 15 L-Artikolu 246D tal-ICTA madankollu kien jipprevedi li l-azzjonisti suġġetti għat-taxxa li kienet jirċievu dividend ikklassifikat bħala FID kienet meqjusa bħala li rċevew dħul li kien digħi ġie intaxxat b'rata iktar baxxa (20 %) għas-sena fiskali kkonċernata. Għal tali azzjonisti, l-effett tal-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni kien, skont li-qorti tar-rinvju, effettivament l-istess li kieku dawn kienet bbenefikaw minn kreditu ta' taxxa skont l-Artikolu 231 tal-ICTA.
- 16 Min-naħha l-oħra, l-Artikolu 246D tal-ICTA ma kienx japplika għall-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi.

- 17 Matul il-perijodu inkwistjoni fil-kawża prinċipali, “skema tal-pensjoni eżentata awtorizzata” (*exempt approved scheme*) kienet tibbenefika, skont l-Artikolu 592(2) tal-ICTA, minn eżenzjoni ta’ taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta’ dividendi, kemm jekk ikunu ta’ oriġini nazzjonali jew barranija.
- 18 Fid-dawl tal-Artikolu 246 C tal-ICTA, meta azzjonist mhux suġġett għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta’ dividendi jkun irċieva dividendi kklassifikati bhala FID, dan ma setax, skont l-Artikolu 231(1) tal-ICTA, jibbenefika minn kreditu ta’ taxxa u lanqas, iktar u iktar, ma seta’ jitlob mingħand l-amministrazzjoni fiskali l-ħlas fi flus kontanti ta’ ammont li jikkorrispondi ma’ eventwali kreditu ta’ taxxa li jaqbeż id-dejn tiegħu fir-rigward tat-taxxa fuq id-dħul.
- 19 Is-sistema tal-ACT u s-sistema FID tneħħew għat-tqassim ta’ dividendi mwettaq mis-6 ta’ April 1999.

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 20 Il-BT Pension Scheme hija fond ghall-pensjoni b’benefiċċju ddefinit li miegħu huma affiljati impiegati u ex impiegati ta’ British Telecommunications plc. Dan jitmexxa mit-Trustees, li jikkostitwixxu l-entità taxxabbli rilevanti, fejn il-BT Pension Scheme kien il-benefiċjarju effettiv tal-attivi.
- 21 Il-BT Pension Scheme huwa eżentat fir-Renju Unit mit-taxxa fuq id-dħul fir-rigward tal-investimenti tiegħu. Matul il-perijodu inkwistjoni fil-kawża prinċipali, l-ishma ta’ kumpanniji kieno jirrappreżentaw, bhala valur fis-suq, madwar 70 % sa 75 % tal-investimenti tal-BT Pension Scheme. Xi wħud mill-ishma tiegħu kieno investimenti f’kumpanniji residenti fir-Renju Unit, oħra jieno investimenti f’kumpanniji residenti fi Stati Membri oħra tal-Unjoni Ewropea jew fi Stati terzi. Il-parti l-kbira, jiġifieri madwar 97 % tal-portafoll ta’ ishma tal-BT Pension Scheme, kienet investita f’kumpanniji kbar ikkwotati fir-Renju Unit u barra mill-pajjiż. Billi kellu relazzjoni bhala sempliċi azzjonist mal-kumpanniji li fihom kien investa, il-BT Pension Scheme kien iżomm ġeneralment inqas minn 2 % tal-kapital ta’ tali kumpanniji u, fi kwalunkwe kaž, dejjem inqas minn 5 %.
- 22 Il-portafoll ta’ investiment tal-BT Pension Scheme kien jinkludi ishma ta’ kumpanniji residenti fir-Renju Unit li kieno għażlu li japplikaw is-sistema FID sabiex iqassmu dividendi lill-azzjonisti tagħhom li kieno jirrappreżentaw dħul ta’ oriġini barranija. Għalhekk, fil-kwalità tiegħu bhala azzjonist ta’ tali kumpanniji, il-BT Pension Scheme irċieva dividendi kklassifikati bhala FID. Ghalkemm, skont l-Artikolu 246C tal-ICTA, it-Trustees ma kellhomx dritt għal krediti ta’ taxxa għal dawn id-dividendi, min-naha l-oħra huma kellhom dritt għal tali krediti għad-dividendi rċevuti, barra mis-sistema FID, ta’ kumpanniji residenti fir-Renju Unit.
- 23 It-Trustees, li jqisu li din l-assenza ta’ dritt għal kreditu ta’ taxxa għal dividendi kklassifikati bhala FID kienet inkompatibbli mad-dritt tal-Unjoni, ippreżentaw rikors kontra l-Commissioners quddiem il-First-tier Tribunal (Tax Chamber) [qorti tal-ewwel istanza (awla tat-tassazzjoni), ir-Renju Unit]. sabiex jiksbu, b'mod partikolari, kreditu ta’ taxxa għad-dividendi kklassifikati bhala FID li huma rċevew matul il-perijodu inkwistjoni. Peress li r-rikors tagħhom intlaqa’ mill-First-tier Tribunal (Tax Chamber) [qorti tal-ewwel istanza (awla tat-tassazzjoni)], u s-sentenza mogħtija minnha kienet ġiet ikkonfermata fl-appell mill-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [qorti superjuri (awla tat-tassazzjoni u taċ-Chancery), ir-Renju Unit], il-Commissioners appellaw is-sentenza mogħtija minn din l-ahħar qorti quddiem il-Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [qorti tal-appell (Ingilterra u Wales) (diviżjoni civili), ir-Renju Unit].
- 24 Fid-deċiżjoni tar-rinvju, il-Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [qorti tal-appell (Ingilterra u Wales) (diviżjoni civili)] tispjega li billi l-kawża prinċipali tirrigwarda unikament is-snин fiskali fir-rigward tas-snin 1997 u 1998, ir-rikors tat-Trustees kien preskrift skont id-dritt nazzjonali għall-kumplament. Il-qorti tar-rinvju tqis li t-tweġiba li għandha tingħata lill-kwistjoni jekk it-Trustees għandhomx dritt għall-krediti ta’ taxxa tagħmel neċċesarju l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jikkonċerna, b'mod partikolari, il-kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 63 TFUE.

25 Hija tfakkarr, f'dan ir-rigward, li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, fis-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), b'mod partikolari, li l-Artikolu 63 TFUE kien jipprekludi certi aspetti tal-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit li tirrigwarda s-sistema FID. Madankollu, hija tistaqsi jekk din id-dispožizzjoni tagħtix drittijiet lil azzjonisti, bħat-Trustees, fiċ-ċirkustanzi inkwistjoni fil-kawża principali.

26 Skont il-qorti tar-rinviju, sakemm it-Trustees ma jieħdux direttament drittijiet mill-Artikolu 63 TFUE, il-leġiżlazzjoni nazzjonali ma timponix li l-applikazzjoni tal-Artikolu 246C tal-ICTA tiġi miċħuda f'dak li jikkonċerna s-sitwazzjoni tagħhom. Sa fejn dawn tal-ahħar jistgħu jibbażaw ruħhom direttament fuq id-dritt tal-Unjoni sabiex jiġu rrikonoxxuti l-benefiċċju tal-kreditu ta' taxxa, din il-qorti tistaqsi liema rimedji ġudizzjarji għandhom ikunu disponibbli skont id-dritt nazzjonali sabiex, skont il-każ, ikun previst ir-imbors.

27 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [qorti tal-appell (Ingilterra u Wales) (diviżjoni civili)] ddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:

- "1) Fid-dawl tal-fatt li r-risposta tal-Qorti tal-Ġustizzja għar-raba' domanda fis-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006 fil-kawża Test Claimants in the FII Group Litigation vs Commissioners of Inland Revenue [C-446/04, EU:C:2006:774] kienet li l-Artikoli 43 u 56 KE – li issa saru l-Artikoli 49 u 63 TFUE – jipprekludu leġiżlazzjoni ta' Stat Membru li tagħti lil kumpanniji residenti li jqassmu lill-azzjonisti tagħhom dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini barranija li huma jkunu rċewew il-possibbiltà li jagħżlu sistema li tippermettilhom jirkupraw it-taxxa fuq il-kumpanniji mhalla bil-quddiem, iżda, minn naħha, tobbliga lil dawn il-kumpanniji jħall-su l-imsemmija taxxa bil-quddiem u jitkolbu r-rimboris sussegwentement u, min-naħha l-oħra, ma tipprovdix kreditu ta' taxxa ghall-azzjonisti tagħhom, filwaqt li kienu jirċievu tali kreditu li kieku twettaq tqassim minn kumpannija residenti abbażi ta' dividendi ta' origini nazzjonali, id-dritt tal-Unjoni jagħti drittijiet lil dawn l-azzjonisti, kemm jekk taħt l-Artikolu 63 TFUE kif ukoll b'titolu ieħor, meta dawn ikunu l-benefiċċjarji tad-dividendi li l-kumpannija għażżelet li tqassam billi tagħżel din is-sistema, b'mod partikolari meta l-azzjonist jirrisjedi fl-istess Stat Membru bħall-kumpannija li tqassam id-dividendi?
- 2) Jekk l-azzjonist imsemmi fid-domanda 1 ma jkunx jista' jinvoka huwa stess drittijiet li jirriżultaw mill-Artikolu 63 TFUE, huwa jkun jista' jinvoka ksur tad-drittijiet li l-Artikoli 49 u 63 TFUE jagħtu lill-kumpannija li tqassam id-dividendi?
- 3) Jekk ir-risposta għall-ewwel jew għat-tieni domanda tkun li d-dritt tal-Unjoni jagħti drittijiet lill-azzjonist jew li dan jista' jiġi invokat minn dan tal-ahħar, id-dritt tal-Unjoni jipponi kundizzjonijiet fir-rigward tar-rimedji ġudizzjarji li l-azzjonist għandu jkollu taħt id-dritt nazzjonali?
- 4) Iċ-ċirkustanzi sussegwenti jaffettwaw ir-risposti tal-Qorti tal-Ġustizzja għad-domandi precedenti:
  - a) l-azzjonist ma jkunx suġġett għat-taxxa fuq id-dħul fl-Istat Membru fir-rigward tad-dividendi li huwa jirċievi, b'mod li fil-każ ta' tqassim minn kumpannija residenti barra mis-sistema msemmija iktar 'il fuq, il-kreditu ta' taxxa li l-azzjonist għandu dritt għalih bis-saħħha tal-leġiżlazzjoni nazzjonali jkun jista' jagħti lok għall-ħlas ta' dan il-kreditu lill-azzjonist mill-Istat Membru;
  - b) il-qorti nazzjonali tqis li l-ksur tad-dritt tal-Unjoni mil-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni ma jkunx serju biżżejjed sabiex l-Istat Membru jiġi obbligat jikkumpensa d-danni fir-rigward tal-kumpannija li tqassam id-dividendi, skont il-principji stabbiliti fis-sentenza Brasserie du pêcheur SA vs Il-Ġermanja u The Queen vs Secretary of State for Transport, ex parte Factortame Limited et, [C-46/93 u C-48/93, EU:C:1996:79], jew

- c) f'certi kažijiet biss, il-kumpannija li tqassam id-dividendi taħt is-sistema msemmija iktar 'il fuq setgħet ziedet l-ammont tad-distribuzzjonijiet tagħha lill-azzjonisti kollha b'mod li thallas somma fi flus kontanti ekwivalenti għal dik li jkun kiseb azzjonist eżentat waqt il-ħlas ta' dividendi barra minn din is-sistema?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 28 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 49 u 63 TFUE għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jagħtu drittijiet lil azzjonist beneficijarju ta' dividendi kklassifikati bhala FID, li jirrisjedi fl-istess Stat Membru bħall-kumpannija li tqassam dawn id-dividendi, b'kunsiderazzjoni b'mod partikolari tas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774).
- 29 L-ewwel nett, hemm lok li jiġi rrilevat li, skont id-deċiżjoni tar-rinvju, il-BT Pension Scheme kien iżomm, matul il-perijodu inkwistjoni fil-kawża principali, inqas minn 5% tal-kapital azzjonarju tal-impriżi li fihom huwa kien investa u li kellu relazzjoni ta' sempliċi azzjonist magħhom.
- 30 Minn ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-akkwist ta' titoli fis-suq kapitali, imwettaq bl-intenzjoni biss li jsir investiment finanzjarju mingħajr intenzjoni li jiġu influwenzati l-ġestjoni u l-kontroll tal-impriżi, bhala prinċipju jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 63 TFUE, u mhux taħt dak tal-Artikolu 49 TFUE, peress li dan tal-ahħar japplika unikament ghall-ishma li jippermettu li tiġi eżerċitata influwenza certa fuq id-deċiżjoni jiet ta' kumpannija u li jiġu ddeterminati l-attivitàajiet tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' Novembru 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-35/11, EU:C:2012:707, punti 91 u 92 kif ukoll il-ġurisprudenza cċitata).
- 31 F'dan il-każ, peress li l-ishma tal-BT Pension Scheme fil-kumpanniji li fihom huwa kien investa ma kinux jippermettu li tiġi eżerċitata tali influwenza, id-domanda tal-qorti tar-rinvju għandha tiġi eżaminata unikament mill-perspettiva tal-Artikolu 63 TFUE.
- 32 Fir-rigward tal-kwistjoni, hekk ippreċiżata, dwar jekk l-Artikolu 63 TFUE jagħtix, fċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża principali, drittijiet lil azzjonist beneficijarju ta' dividendi kklassifikati bhala FID, għandu jitfakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-Artikolu 63(1) TFUE jiprojbx b'mod ġenerali r-restrizzjonijiet ghall-moviment tal-kapital bejn l-Istati Membri u bejn l-Istati Membri u l-pajjiżi terzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Settembru 2006, Il-Kummissjoni vs Il-Pajjiżi Baxxi, C-282/04 u C-283/04, EU:C:2006:608, punt 18 u l-ġurisprudenza cċitata).
- 33 Fir-rigward, b'mod partikolari, tal-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-Qorti tal-Ġustizzja digħiġi ddeċidiet, fil-punt 173 tas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), li l-Artikolu 63 TFUE jipprekludi leġiżlazzjoni ta' Stat Membru li, filwaqt li teżenta mill-ħlas tal-ACT l-kumpanniji residenti li jqassmu lill-azzjonisti tagħhom dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini nazzjonali, tagħti lill-kumpanniji residenti li jqassmu lill-azzjonisti tagħhom dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini barranija l-possibbiltà li jagħżlu sistema li tippermettilhom jirkupraw l-ACT mħallsa, iżda, b'mod partikolari, ma tipprevedix kreditu ta' taxxa għall-azzjonisti tagħhom, filwaqt li dawn ikunu rċevewħ fil-każ ta' tqassim imwettaq minn kumpannija residenti abbażi ta' dividendi ta' origini nazzjonali.

- 34 Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat, b'mod partikolari, li, sa fejn is-sistema fiskali tar-Renju Unit, sa fejn tinkludi s-sistema FID, iċċaħħad azzjonisti li jircievu dividendi mid-dritt tagħhom għal kreditu ta' taxxa meta dawn id-dividendi kienu rriżultaw minn profitti ta' origini barranija ta' kumpannija residenti, kuntrarjament għal dak li kien previst fil-każ ta' dividendi li rriżultaw minn profitti ta' origini nazzjonali ta' kumpannija residenti, din is-sistema stabbilixxiet restrizzjoni għall-moviment liberu tal-kapital fis-sens tal-Artikolu 63 TFUE.
- 35 F'dan il-każ, it-Trustees irċevew dividendi kklassifikati bħala FID, mingħajr madankollu ma kellhom dritt għal kreditu ta' taxxa relatat ma' dawn id-dividendi.
- 36 Tali assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi, bħal-Trustees, tista' tiddisswadi lil dawn l-azzjonisti milli jinvestu fil-kapital ta' kumpanniji residenti tar-Renju Unit, li jircievu dividendi minn kumpanniji residenti barra mir-Renju Unit, favur investimenti f'kumpanniji residenti tar-Renju Unit li jircievu dividendi ta' kumpanniji residenti oħra f'dan l-istess Stat (ara, b'analogija, is-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punt 166).
- 37 Isegwi li s-sitwazzjoni tat-Trustees taqa' taħt it-trattament intiż fil-punt 173 tas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), li huwa prekuż mill-Artikolu 63 TFUE. Għalhekk dawn jistgħu jibbażaw ruħhom fuq dan l-artikolu sabiex jiċħdu dispozizzjoni nazzjonali, bħall-Artikolu 246C tal-ICTA, li ċċaħħadhom minn kreditu ta' taxxa.
- 38 Il-Commissioners, quddiem il-qorti tar-rinvju, kif ukoll il-Gvern tar-Renju Unit, quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, madankollu jsostnu li t-Trustees ma jistgħux jinvokaw l-Artikolu 63 TFUE sabiex jiskartaw l-applikazzjoni tal-Artikolu 246C tal-ICTA, minħabba li l-investiment tal-kapital minnhom f'kumpanniji residenti fir-Renju Unit, suġġetti għas-sistema FID, ma jimplika ebda moviment ta' kapital bejn l-Istati Membri, fis-sens tan-nomenklatura li tinsab fl-Anness I tad-Direttiva tal-Kunsill 88/361/KEE, tal-24 ta' Ġunju 1988, għall-implementazzjoni tal-Artikolu [63 TFUE] (GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolo 10, Vol. 1, p. 10), stabbilita sabiex tiġi ggwidata l-interpretazzjoni ta' dan l-artikolu.
- 39 F'dan ir-rigward, għandu jitfakkar li, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, leġiżlazzjoni nazzjonali indistintivament applikabbli għaċ-ċittadini tal-Istati Membri kollha, bħala regola ġenerali, ma tistax taqa' taħt dispozizzjonijiet tat-Trattat FUE fil-qasam ta' moviment liberu tal-kapital ħlief sa fejn hija tapplika għal sitwazzjoni jiet li għandhom rabta mal-kummerċ bejn l-Istati Membri (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Marzu 2002, Reisch *et*, C-515/99, C-519/99 sa C-524/99 u C-526/99 sa C-540/99, EU:C:2002:135, punt 24).
- 40 Fil-fatt, id-dispozizzjonijiet tat-Trattat FUE fil-qasam tal-moviment liberu tal-kapital ma jaapplikawx għal sitwazzjoni fejn l-elementi kollha huma limitati ġewwa Stat Membru wieħed (sentenza tal-20 ta' Marzu 2014, Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, C-139/12, EU:C:2014:174, punt 42).
- 41 Issa, ma kienx jidher li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawża principali kienet tikkonċerna biss sitwazzjoni jiet li ma għandhom ebda rabta mal-kummerċ bejn l-Istati Membri, jew li l-elementi rilevanti li jikkarratterizzaw il-kawża principali huma limitati unikament għal ġewwa r-Renju Unit.
- 42 Bil-kontra, it-trattament fiskali mhux favorevoli ta' certi azzjonisti li jircievu dividendi kklassifikati bħala FID, jiġifieri l-assenza ta' kreditu ta' taxxa previst fl-Artikolu 246C tal-ICTA, huwa preċiżiament dovut għall-fatt li dawn id-dividendi rriżultaw minn profitti li l-kumpannija li tqassam irċeviet minn kumpannija mhux residenti tar-Renju Unit, filwaqt li fil-każ ta' dividendi li rriżultaw minn profitti rċevuti minn kumpannija residenti fir-Renju Unit, fejn barra minn hekk kollox kien ugwali, dawn l-azzjonisti beneficiarji kellhom dritt għal tali kreditu ta' taxxa.

- 43 Il-Gvern tar-Renju Unit isostni li tali restrizzjoni hija, fi kwalunkwe kaž, awtorizzata peress li hija ġġustifikata min-neċċessità li tiġi żgurata l-koerenza tas-sistema fiskali nazzjonali. Madankollu, huwa bīżżejjed li jiġi rrilevat, f'dan ir-rigward, li b'mod partikolari mill-punt 163 tas-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), jirriżulta li r-restrizzjoni għall-Artikolu 63 TFUE kkonstatata f'din is-sentenza ma setgħetx, skont il-Qorti tal-Ġustizzja, tiġi ġġustifikata min-neċċessità li tinżamm il-koerenza tas-sistema fiskali inkwistjoni. Hekk kif irrileva l-Avukat Ĝenerali fil-punt 66 tal-konkluzjonijiet tiegħu, l-argumenti mressqa minn dan il-gvern matul din il-proċedura huma essenzjalment identiči għal dawk li ġew miċħuda mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' din l-ahħar kawża. Konsegwentement, dawn ma jistgħux jiġġustifikaw, f'dan il-kaž, ir-restrizzjoni għall-Artikolu 63 TFUE kkonstatata fil-punt 36 ta' din is-sentenza.
- 44 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-ewwel domanda għandha tiġi risposta li l-Artikolu 63 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li jagħti, fċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, drittijiet lil azzjonist beneficiarju ta' dividendi kklassifikati bħala FID.

Fuq it-tieni domanda

- 45 Fid-dawl tar-risposta mogħtija lill-ewwel domanda, ma hemmx lok li tingħata risposta lit-tieni domanda.

Fuq it-tielet domanda

- 46 Permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju essenzjalment tistaqsi jekk u, skont il-kaž, sa fejn id-dritt tal-Unjoni jeħtieg li d-dritt nazzjonali ta' Stat Membri jipprevedi rimedji ġudizzjarji miftuha lil azzjonisti li, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, irċevew dividendi kklassifikati bħala FID mingħajr madankollu ma kisbu kreditu ta' taxxa relatav ma' dawn id-dividendi, sabiex dawn l-azzjonisti jkunu jistgħu jsostnu d-drittijiet li l-Artikolu 63 TFUE jaġħihom.
- 47 L-ewwel nett, hemm lok li jiġi rrilevat li huma l-Istati Membri, b'mod partikolari skont il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali, stabbilit fl-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 4(3) TUE, li għandhom jiżguraw, fit-territorju rispettiv tagħhom, l-applikazzjoni u r-rispett tad-dritt tal-Unjoni u li, skont it-tieni subparagraphu tal-Artikolu 4(3) TUE, l-Istati Membri jieħdu kull miżura ġenerali jew partikolari xierqa sabiex tiġi żgurata l-eżekuzzjoni tal-obbligli li jirriżultaw mit-Trattati jew li jirriżultaw mill-atti tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni. Barra minn hekk, it-tieni subparagraphu tal-Artikolu 19(1) TUE jimponi fuq l-Istati Membri li jistabbilixxu r-rimedji ġudizzjarji meħtieġa sabiex tiġi żgurata protezzjoni legali effettiva fl-oqsma koperti mid-dritt tal-Unjoni.
- 48 Konformement mar-risposta mogħtija għall-ewwel domanda, l-Artikolu 63 TFUE jaġħti, fċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, lill-azzjonisti beneficiarji ta' dividendi kklassifikati bħala FID, id-dritt ghall-istess trattament fiskali ta' dawn id-dividendi bħal dak irriżervat, fir-rigward tagħhom, lil dividendi li joriginaw minn dħul li l-kumpannija li tqassam residenti fir-Renju Unit tkun irċeviet minn kumpannija residenti wkoll f'dan l-Istat.
- 49 Skont il-ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-Artikolu 63 TFUE jista' jiġi invokat quddiem il-qorti nazzjonali u jwassal sabiex regoli nazzjonali kuntrarji għalih ma jiġi applikati (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Dicembru 1995, Sanz de Lera *et al*, C-163/94, C-165/94 u C-250/94, EU:C:1995:451, punt 48, kif ukoll tat-18 ta' Dicembru 2007, A, C-101/05, EU:C:2007:804, punt 27).
- 50 Hija wkoll ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja li d-dritt sabiex jinkiseb rimbors ta' taxxi miġbura minn Stat Membru bi ksur tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni huwa l-konsegwenza u żieda mad-drittijiet mogħtija lill-partijiet f'kawża mid-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, hekk kif ġew interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja. L-Istat Membru huwa għalhekk obbligat, fil-prinċipju, li

jiirimborса t-taxxi miгbura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-9 ta' Novembru 1983, San Giorgio, 199/82, EU:C:1983:318, punt 12; tal-14 ta' Jannar 1997, Comateb *et*, C-192/95 sa C-218/95, EU:C:1997:12, punt 20, kif ukoll tas-6 ta' Settembru 2011, Lady & Kid *et*, C-398/09, EU:C:2011:540, punt 17).

- 51 Issa, skont il-Gvern tar-Renju Unit, tali dritt li jinkiseb ir-imbors ta' taxxi indebitament miгbura ma jezistix f'dan il-kaж, fid-dawl tal-fatt li t-Trustees, billi ma kinux suгetti ghat-taxxa fuq id-dhul fir-rigward ta' dividendi, ma hallsu ebda taxxa fir-rigward ta' dividendi li l-krediti ta' taxxa mitluba huma relatati maghhom.
- 52 Madankollu, hemm lok li jitfakkli li d-dritt ghar-imbors, fis-sens tal-гurisprudenza msemija fil-punt 50 ta' din is-sentenza, ma jirreferix biss ghall-ammonti mhalla lill-Istat Membru bhala taxxi illegali, iżda wkoll kull ammont miжmum li r-imbors tiegħu huwa indispensabbi għall-istabbiliment mill-ġdid tal-ugwaljanza fit-trattament meħtieġa mid-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-libertajiet ta' moviment (ara, b'analogija, is-sentenzi tat-8 ta' Marzu 2001, Metallgesellschaft *et*, C-397/98 u C-410/98, EU:C:2001:134, punt 87; tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punt 205, kif ukoll tad-19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail *et*, C-591/10, EU:C:2012:478, punt 25), inkluż, konsegwentement, l-ammonti dovuti lill-parti f'kawża fir-rigward ta' kreditu ta' taxxa li din kienet ġiet imċahħda minnu skont il-legiżlazzjoni nazzjonali li d-dritt tal-Unjoni jipprekludi.
- 53 Għalhekk, f'ċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża principali, l-azzjonisti mhux suгetti għat-taxxa fuq id-dhul fir-rigward ta' dividendi, li rċevew dividendi kklassifikati bħala FID mingħajr ma madankollu kisbu kreditu ta' taxxa relatati ma' dawn id-dividendi, bħat-Trustees, għandhom dritt għall-ħlas tal-kreditu ta' taxxa li huma kienu ġew indebitament miċħuda minnu skont il-legiżlazzjoni nazzjonali inkompatibbli mal-Artikolu 63 TFUE.
- 54 Sussegwentement, hemm lok li jitfakkli li, skont ġurisprudenza stabilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, kemm l-awtoritajiet amministrattivi kif ukoll il-qrat nazzjonali inkarigati milli jaapplikaw, fil-kuntest tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, id-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni għandhom l-obbligu li jiżguraw l-effett shiħ ta' dawn id-dispożizzjonijiet billi fejn ikun hemm bżonn ma jaapplikawx, minn rajhom, kwalunkwe dispożizzjoni nazzjonali kuntrarja mingħajr ma jitħolbu jew jistennew it-thassir minn qabel ta' din id-dispożizzjoni nazzjonali permezz ta' legiżlazzjoni jew permezz ta' kwalunkwe proċedura kostituzzjonali oħra (ara, f'dan is-sens, fir-rigward tal-awtoritajiet amministrattivi, is-sentenzi tat-22 ta' Ĝunju 1989, Costanzo, 103/88, EU:C:1989:256, punt 31, u tad-29 ta' April 1999, Ciola, C-224/97, EU:C:1999:212, punti 26 u 30, kif ukoll, fir-rigward ta' qrat, is-sentenzi tad-9 ta' Marzu 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, punt 24, u tal-5 ta' Lulju 2016, Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, punt 34).
- 55 Barra minn hekk, dan l-obbligu ma jipprekludix lill-qrat nazzjonali kompetenti milli jaapplikaw, fost id-diversi proċeduri tal-ordinament ġuridiku intern, dawk li huma xierqa sabiex jitharsu d-drittijiet individuali mogħtija mid-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-22 ta' Ottubru 1998, IN CO. GE.'90 *et*, C-10/97 sa C-22/97, EU:C:1998:498, punt 21, kif ukoll tad-19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail *et*, C-591/10, EU:C:2012:478, punt 33).
- 56 Isegwi li, fil-kuntest ta' rikors ippreżentat mill-azzjonisti mhux suгetti għat-taxxa beneficijarji ta' dividendi kklassifikati bħala FID sabiex jinkiseb il-ħlas tal-ammont tal-kreditu ta' taxxa li huma kienu ġew indebitament miċħuda minnu mil-legiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawża principali, il-qorti nazzjonali, bħala principju, hija obbligata li tiskarta l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet ta' din il-legiżlazzjoni fl-origini tat-trattament li jmur kontra l-Artikolu 63 TFUE, sabiex jiġi żgurat l-effett shiħ tad-dritt tal-Unjoni.

- 57 Fir-rigward, fl-ahħar nett, tal-modalitajiet proċedurali ta' tali rikors, ma hijex il-Qorti tal-Ġustizzja li għandha tikkwalifika legalment ir-rikorsi pprezentati mit-Trustees quddiem il-qorti tar-rinvju, peress li huwa l-kompi tu tagħhom li jippreċiżaw in-natura u l-baži tal-azzjoni tagħhom, taħt l-istħarrig tal-qorti tar-rinvju. Madankollu jirriżulta mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li l-partijiet f'kawża għandhom ikollhom rimedju ġudizzjarju effettiv li jippermettilhom li jiksbu l-ħlas tal-kreditu ta' taxxa li huma kienu gew indebitament miċħuda minnu (ara, b'analoġija, is-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punti 201 u 220).
- 58 Għalhekk, fl-assenza ta' leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar il-qasam ta' ħlas ta' krediti ta' taxxa li l-aventi kawża kienu gew indebitament miċħuda minnhom, għalkemm huwa l-ordinament ġuridiku intern ta' kull Stat Membru li għandu jirregola l-modalitajiet proċedurali tar-rikorsi intiżi sabiex jiżguraw il-protezzjoni tad-drittijiet li l-partijiet f'kawża jieħdu mid-dritt tal-Unjoni, dawn il-modalitajiet ma għandhomx ikunu, konformement mal-prinċipju ta' ekwivalenza, inqas favorevoli minn dawk li jikkonċernaw rikorsi simili ta' natura interna (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-16 ta' Dicembru 1976, Rewe-Zentralfinanz u Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, punt 5; tat-8 ta' Marzu 2001, Metallgesellschaft *et*, C-397/98 u C-410/98, EU:C:2001:134, punt 85; tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punt 203, kif ukoll tas-6 ta' Ottubru 2015, Tāršia, C-69/14, EU:C:2015:662, punti 26 u 27).
- 59 Minbarra dan, skont il-prinċipju ta' effettività, l-Istati Membri għandhom ir-responsabbiltà li jiżguraw, f'kull każ, protezzjoni effettiva tad-drittijiet mogħti ja mid-dritt tal-Unjoni u, b'mod partikolari, li jiggħarantixxu r-rispett tad-dritt għal rimedju effettiv u għal process imparżjali, stabbilit fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2016, Star Storage *et*, C-439/14 u C-488/14, EU:C:2016:688, punt 46; tat-8 ta' Novembru 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, punt 65, kif ukoll tas-16 ta' Mejju 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, punt 44).
- 60 F'dan il-każ, hija b'mod partikolari l-qorti tar-rinvju li għandha, minn naħa, tiżgura li l-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi, li jkunu rċevew dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini barranija u kklassifikati bhala FID, bħat-Trustees, ikollhom rimedju ġudizzjarju ta' natura li jiżgura l-ħlas tal-kreditu ta' taxxa relatat ma' dawn id-dividendi, li l-aventi kawża kienu gew indebitament miċħuda minnu, skont modalitajiet li ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jikkonċernaw rikors intiż għall-ħlas ta' tali kreditu ta' taxxa, jew vantaġġ fiskali paragħunabbli, f'sitwazzjoni fejn l-amministrazzjoni fiskali kienet indebitament ċaħdet lill-aventi kawża minn dan il-kreditu ta' taxxa jew minn dan il-vantaġġ fiskali matul tqassim ta' dividendi li joriginaw minn dividendi rċevuti minn kumpannija residenti fir-Renju Unit. Min-naħa l-oħra, din il-qorti għandha tiżgura ruħha li dan ir-remedju ġudizzjarju jippermetti li tigi għgarantita l-protezzjoni tad-drittijiet mogħti ja fl-Artikolu 63 TFUE lil tali azzjonisti b'mod effettiv.
- 61 Konsegwentement, hemm lok li t-tielet domanda tigi risposta li d-dritt tal-Unjoni jeħtieg li d-dritt nazzjonali ta' Stat Membru jipprevedi rimedji ġudizzjarji miftuha lil azzjonisti li, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ikunu rċevew dividendi kklassifikati bhala FID mingħajr madankollu ma jkunu kisbu kreditu ta' taxxa relatat ma' dawn id-dividendi, sabiex dawn l-azzjonisti jkunu jistgħu jsostnu d-drittijiet li l-Artikolu 63 TFUE jagħtihom. F'dan ir-rigward, il-qorti nazzjonali kompetenti għandha tiżgura li l-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi, li rċevew dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini barranija u kklassifikati bhala FID, bħat-Trustees, ikollhom rimedju ġudizzjarju li, minn naħa, ikun ta' natura li jiżgura l-ħlas ta' tali kreditu ta' taxxa, li l-aventi kawża kienu gew indebitament miċħuda minnu, skont modalitajiet li ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jikkonċernaw rikors intiż għall-ħlas ta' tali kreditu ta' taxxa, jew vantaġġ fiskali paragħunabbli, f'sitwazzjoni fejn l-amministrazzjoni fiskali kienet indebitament ċaħdet lill-aventi kawża minn dividendi rċevuti minn kumpannija residenti fir-Renju Unit u, min-naħa l-oħra, jippermetti li tigi għgarantita l-protezzjoni tad-drittijiet mogħti ja fl-Artikolu 63 TFUE lil tali azzjonisti b'mod effettiv.

Fuq il-punt (a) tar-raba' domanda

- 62 Permezz tal-punt (a) tar-raba' domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi, liema huwa l-effett eventwali, fir-rigward tar-risposti li għandhom jingħataw lill-ewwel tliet domandi preliminari, taċ-ċirkustanza li t-Trustess ma humiex suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-Renju Unit fir-rigward ta' dividendi li huma jirċievu.
- 63 F'dan ir-rigward, hemm lok li jitfakkar li l-ksur tal-Artikolu 63 TFUE, kif ikkonstatat mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-punt 173 tas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), jinsab, b'mod partikolari, fid-differenza fit-trattament ta' dividendi rċevuti minn azzjonist, bħat-Trustees, skont jekk dawn id-dividendi rriżultawx minn dividendi ta' origini barranija u kklassifikati bħala FID, jew irriżultawx minn dividendi ta' origini nazzjonali u mhux ikklasseifikati bħala FID.
- 64 Hekk kif irrileva essenzjalment l-Avukat Ġenerali fil-punt 88 tal-konklużjonijiet tiegħu, sa fejn l-osservanza tal-Artikolu 63 TFUE timplika unikament it-tnejħija tat-trattament fiskali differenzjat bejn dawn iż-żewġ kategoriji ta' dividendi rċevuti minn azzjonisti, bħat-Trustees, il-kwistjoni jekk l-azzjonist benefiċjarju ta' dividendi kklassifikati bħala FID huwa, jew ma huwiex, suġġett għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' tali dividendi ma tidhirx rilevanti.
- 65 Għalhekk hemm lok li l-punt (a) tar-raba' domanda jiġi rispost li ċ-ċirkustanza li t-Trustees ma humiex suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi li huma jirċievu ma tistax tbiddel ir-risposti mogħtija lill-ewwel tliet domandi magħmulia mill-qorti tar-rinviju.

Fuq il-punt (b) tar-raba' domanda

- 66 Permezz tal-punt (b) tar-raba' domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar l-effett eventwali, fir-rigward tar-risposti li għandhom jingħataw lill-ewwel tliet domandi preliminari, mill-fatt li l-ksur tad-dritt tal-Unjoni inkwistjoni ma huwiex, fil-fehma tagħha, suffiċjentement serju sabiex iwassal għar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Istat Membru kkonċernat fir-rigward tal-kumpannija li tqassam dividendi kklassifikati bħala FID, konformement mal-principji stabbiliti fis-sentenza tal-5 ta' Marzu 1996, Brasserie du pêcheur u Factortame (C-46/93 u C-48/93, EU:C:1996:79).
- 67 F'dan il-kaž, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li l-azzjoni għad-danni mhux kuntrattwali mill-fatt tal-ksur tal-Artikolu 63 TFUE ġiet ippreżentata kontra r-Renju Unit minn kumpanniji li jqassmu dividendi, u mhux mit-Trustees.
- 68 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat, hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 91 tal-konklużjonijiet tiegħu, li d-drittijiet mogħtija lill-azzjonisti inkwistjoni fl-Artikolu 63 TFUE huma, fi kwalunkwe kaž, indipendenti minn dawk mogħtija lill-kumpanniji li jqassmu d-dividendi.
- 69 F'dawn iċ-ċirkustanzi, hemm lok li l-punt (b) tar-raba' domanda jiġi ripost li, anki jekk il-ksur tad-dritt tal-Unjoni inkwistjoni fil-kawża principali ma huwiex, skont il-qorti tar-rinviju, suffiċjentement serju sabiex iwassal għar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Istat Membru kkonċernat fir-rigward tal-kumpannija li tqassam dividendi kklassifikati bħala FID, konformement mal-principji stabbiliti fis-sentenza tal-5 ta' Marzu 1996, Brasserie du pêcheur u Factortame (C-46/93 u C-48/93, EU:C:1996:79), din iċ-ċirkustanza ma tistax tbiddel ir-risposti mogħtija lill-ewwel tliet domandi preliminari.

Fuq il-punt (c) tar-raba' domanda

- 70 Permezz tal-punt (c) tar-raba' domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar l-effett eventwali, fir-rigward tar-risposti li għandhom jingħataw lill-ewwel tliet domandi preliminari, mill-fatt li huwa possibbli li, f'ċerti każijiet, l-azzjonist li jkun irċieva dividendi kklassifikati bħala FID ikun kiseb ammont ta' dividendi miżjud min-naħha tal-kumpannija sabiex tiġi kkompensata l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward ta' tali azzjonist.
- 71 Fil-punt 207 tas-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), il-Qorti tal-Ġustizzja ġertament ikkunsidrat, b'mod partikolari, li l-kumpanniji residenti li kienu għażlu s-sistema FID ma setgħux, abbaži tad-dritt tal-Unjoni, jibbażaw ruħhom fuq id-dannu li huma kienu allegatament issubixxew mill-fatt li huma kienu ġew obbligati jżidu l-ammont ta' dividendi tagħhom sabiex jiġi kkompensat it-telf tal-kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonisti tagħhom, peress li tali żidiet tal-ammont tad-dividendi kienu bbażati fuq deċiżjonijiet meħuda minn dawn il-kumpanniji li jqassmu u li ma kinu jikkostitwixxu, fir-rigward tagħhom, konsegwenza inevitabbi tar-rifjut tar-Renju Unit li jagħti lil dawn l-azzjonisti trattament ekwivalenti għal dak li kienu bbenefikaw minnu l-azzjonisti beneficijarji ta' tqassim ibbażat fuq dividendi ta' oriġini nazzjonali.
- 72 Madankollu, is-sitwazzjoni tal-azzjonisti li rċehev dividendi kklassifikati bħala FID u l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tagħhom fir-rigward ta' dawn id-dividendi ma jirriżultawx minn kwalunkwe deċiżjoni min-naħha tagħhom, iżda mil-leġiżlazzjoni fis-seħħ fir-Renju Unit fil-mument tas-sena fiskali rilevanti.
- 73 Isegwi li, kuntrarjament għall-pożizzjoni difiża mill-Gvern tar-Renju Unit, iċ-ċirkustanza li kumpannija li tqassam dividendi kklassifikati bħala FID kienet, jew ma kinitx, żiedet l-ammont tad-dividend imħallas lil tali azzjonisti ma hijiex ta' natura li twassal għal “irkupru doppju” mit-Trustees.
- 74 Barra minn hekk, eventwali żieda tal-ammont tad-dividendi, ikklassifikati bħala FID, imqassma minn kumpannija residenti tar-Renju Unit, sabiex tiġi kkompensata l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonist beneficijarju ta' dawn id-dividendi, ma tistax twassal għal irkupru doppju tal-krediti ta' taxxi dovuti lil dan l-azzjonist, peress li dan it-tqassim ta' dividendi minn din il-kumpannija ma jistax jiġi assimilat mal-ghoti ta' kreditu ta' taxxa mill-amministrazzjoni fiskali. Fil-fatt, tali tqassim ta' profitti minn kumpannija lill-azzjonist tagħha jirrappreżenta biss att bejn il-kumpannija u l-azzjonist tagħha, li ma jistax jaffettwa d-drittijiet u l-obbligi tal-amministrazzjoni fiskali lejn dan l-azzjonist.
- 75 F'dawn iċ-ċirkustanzi, hemm lok li l-punt (c) tar-raba' domanda jiġi rispost li ċ-ċirkustanza li kumpannija residenti tar-Renju Unit tkun qassmet ammont miżjud ta' dividendi, ikklassifikati bħala FID, sabiex tiġi kkompensata l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonist beneficijarju, ma tistax tbiddel ir-risposti mogħtija lill-ewwel tliet domandi magħmula mill-qorti tar-rinviju.
- 76 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, hemm lok li r-raba' domanda tiġi risposta li la ċ-ċirkustanza li t-Trustees ma humiex suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi li huma jirċievu, la ċ-ċirkustanza li l-ksur tad-dritt tal-Unjoni inkwistjoni ma huwiex, skont il-qorti tar-rinviju, suffiċċientement serju sabiex iwassal għar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Istat Membru kkonċernat fir-rigward tal-kumpannija li tqassam dividendi kklassifikati bħala FID, konformément mal-principji stabbiliti fis-sentenza tal-5 ta' Marzu 1996, Brasserie du pêcheur u Factortame (C-46/93 u C-48/93, EU:C:1996:79), la ċ-ċirkustanza li kumpannija residenti tar-Renju Unit tkun qassmet ammont miżjud ta' dividendi, ikklassifikati bħala FID, sabiex tiġi kkompensata l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonist beneficijarju, ma jistgħu jbiddlu r-risposti mogħtija lid-domandi l-oħra magħmula mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejjeż

77 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinvju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 63 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li jagħti, fċirkustanzi bħal dawk inkwistjoni fil-kawża principali, drittijiet lil azzjonist beneficijarju ta' dividendi kklassifikati bħala “dividendi minn dhul barrani” (*foreign income dividend*).
- 2) Id-dritt tal-Unjoni jeħtieg li d-dritt nazzjonali ta' Stat Membru jipprevedi rimedji ġudizzjarji miftuħa lil azzjonisti li, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża principali, ikunu rċevew dividendi kklassifikati bħala “dividendi minn dhul barrani” mingħajr madankollu ma jkunu kisbu kreditu ta' taxxa relatat ma' dawn id-dividendi, sabiex dawn l-azzjonisti jkunu jistgħu jsostnu d-drittijiet li l-Artikolu 63 TFUE jaġthihom. F'dan ir-rigward, il-qorti nazzjonali kompetenti għandha tiżgura li l-azzjonisti mhux suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi, li rċevew dividendi li joriginaw minn dividendi ta' origini barranija u kklassifikati bħala “dividendi minn dhul barrani”, bħal The Trustees of the BT Pension Scheme, ikollhom rimedju ġudizzjarju li, minn naħa, ikun ta' natura li jiżgura l-ħlas ta' tali kreditu ta' taxxa, li l-aventi kawża kienu ġew indebitament miċħuda minnu, skont modalitajiet li ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jikkonċernaw rikors intiż għall-ħlas ta' kreditu ta' taxxa, jew vantaġġ fiskali paragħunabbli, f'sitwazzjoni fejn l-amministrazzjoni fiskali kienet indebitament ċahdet lill-aventi kawża minn dan il-kreditu ta' taxxa jew minn dan il-vantaġġ fiskali matul tqassim ta' dividendi li joriginaw minn dividendi rċevuti minn kumpannija residenti fir-Renju Unit u, min-naħa l-ohra, jippermetti li tiġi għarantita l-protezzjoni tad-drittijiet mogħtija fl-Artikolu 63 TFUE lil tali azzjonisti b'mod effettiv.
- 3) La ċ-ċirkustanza li The Trustees of the BT Pension Scheme ma humiex suġġetti għat-taxxa fuq id-dħul fir-rigward ta' dividendi li huma jirċievu, la ċ-ċirkustanza li l-ksur tad-dritt tal-Unjoni inkwistjoni ma huwiex, skont il-qorti tar-rinvju, suffiċċientement serju sabiex iwassal għar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tal-Istat Membru kkonċernat fir-rigward tal-kumpannija li tqassam dividendi kklassifikati bħala “dividendi minn dhul barrani”, konformément mal-principi stabbiliti fis-sentenza tal-5 ta' Marzu 1996, Brasserie du pêcheur u Factortame (C-46/93 u C-48/93, EU:C:1996:79), la ċ-ċirkustanza li kumpannija residenti tar-Renju Unit tkun qassmet ammont miżjud ta' dividendi, ikklassek bħala “dividendi minn dhul barrani”, sabiex tiġi kkumpensata l-assenza ta' kreditu ta' taxxa fir-rigward tal-azzjonist beneficijarju, ma jistgħu jbiddlu r-risposti mogħtija lid-domandi l-ohra magħmula mill-qorti tar-rinvju.

Firem